

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมการรับชมและการรับรู้ละครโทรทัศน์ไทยของคนลาวในเวียงจันทน์" เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย

1. การสัมภาษณ์เจาะลึก (Indepth - Interview) สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับพฤติกรรมรับชมและการรับรู้รายการละครโทรทัศน์ไทย
2. การสังเกตการณ์แบบไม่ส่วนร่วม (Non-participatory observation) เป็นการสังเกตการณ์เพื่อทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการเปิดรับ และบริบทในการชมละครโทรทัศน์ไทย
3. การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Interview) สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเพื่อสรุปผลและชี้วัดความสามารถในการเข้าใจและตีความสารจากสื่อละครโทรทัศน์ไทย รวมทั้งทัศนคติ
4. การศึกษาเนื้อหา (Content Study) เป็นการศึกษารวบรวมสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสปป.ลาว โดยเฉพาะผังรายการวิทยุ-โทรทัศน์ รูปแบบและเนื้อหาในรายการวิทยุ-โทรทัศน์ของสปป.ลาว โดยการเปิดรับชมรับฟังที่ประเทศไทย อ.ศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

3.1 ประชากร

- 3.1.1 การวิจัยในหัวข้อที่ 1-3 กลุ่มประชากรที่ใช้ คือ ประชากรคนลาวเพศหญิงและเพศชาย ที่อยู่ในเกณฑ์วัยรุ่น วัยทำงาน และวัยชรา ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตนครเวียงจันทน์ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- 3.1.2 การศึกษาเนื้อหา (Content Study) กลุ่มประชากรที่ใช้ คือ รายการวิทยุ-โทรทัศน์ของสปป.ลาว

3.2 วิธีการและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Sampling)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกเฉพาะคนลาวที่อาศัยอยู่ในนครเวียงจันทน์และเปิดรับชมละครโทรทัศน์ไทยเท่านั้น เนื่องจากเวียงจันทน์เป็นเมืองหลวงที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่ดีที่สุด มีเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมมากที่สุดและมีโทรทัศน์แทบทุกครัวเรือน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยจะต้องเป็นประชากรที่มีคุณสมบัติเป็นคนลาวเพศชายหรือหญิงที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น วัยทำงาน และวัยสูงอายุ มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 30 คน จาก 30 ครัวเรือน ทั้งนี้เนื่องจากเป็นกลุ่มคนที่มีวุฒิภาวะมากพอและสามารถตอบคำถามพร้อมทั้งให้เหตุผลได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย

ในการศึกษาการวิจัยและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากท่านพิทักษ์ พรหมบุปผา อัครราชทูตไทยประจำเวียงจันทน์ และ พ.อ. พิเศษ ศราวุธ เหราบัตย์ ผู้ช่วยทูตทหารไทย ประจำเวียงจันทน์ ในเรื่องที่พักอาศัย และเรื่องการเดินทาง รวมทั้งเรื่องการเดินทางหมายกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการเข้าไปศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้พักอาศัยในบ้านของผู้ช่วยทูตทหารไทยตลอดระยะเวลา 7 เดือน คือตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2543 – เดือนมีนาคม พ.ศ. 2544

ผู้วิจัยเริ่มต้นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากครอบครัวที่ผู้ช่วยทูตทหารรู้จัก และใช้วิธีเพื่อนแนะนำเพื่อน (Snowball Sampling) คือหลังจากที่เข้าไปทำความรู้จักสนิทสนมกันแล้วจะให้ครอบครัวที่เข้าไปสัมภาษณ์ช่วยแนะนำเพื่อนที่เปิดรับละครโทรทัศน์ไทยให้เรารู้จัก โดยกลุ่มตัวอย่างจะเป็นผู้โทรไปหาเพื่อนหรือญาติของตนก่อนเพื่อแนะนำเรื่องราวเกี่ยวกับผู้วิจัย หลังจากนั้นผู้วิจัยจะทำการบันทึกชื่อ หมายเลขโทรศัพท์ พร้อมทั้งที่อยู่เอาไว้ เพื่อทำการนัดพบกันที่บ้านหรือที่ทำงานของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่สมัครใจอีกทีหนึ่ง โดยมีคนขับรถของผู้ช่วยทูตทหารไทย ประจำเวียงจันทน์เป็นผู้ขับพาไปส่งทุกครั้ง

เหตุผลข้อแรกที่ต้องคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง 1 คน จาก 1 ครัวเรือน เพื่อให้ได้ 30 คน จาก 30 ครัวเรือน เนื่องจากก่อนหน้านี้ผู้วิจัยเคยทดลองทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลในครอบครัวหนึ่ง ซึ่งมีสมาชิก unrav คราวเดียวกันอาศัยอยู่หลายคน ขณะที่กำลังนั่งสัมภาษณ์ สมาชิกคนอื่นก็จะเข้ามานั่งฟังตัวอย่างตั้งใจมาก เพื่อเตรียมคำตอบของตนเอง แต่สุดท้ายพอถึงเวลาก็ตอบคล้าย ๆ

กัน ที่ตบยั้งใจนั้นก็พยายามตอบแบบนั้น ผู้วิจัยจึงตัดสินใจเลือกตัวแทน 1 คน จาก 1 ครัวเรือน เพื่อให้มีข้อมูลที่หลากหลายและแตกต่างกัน ส่วนเหตุผลข้อที่สองคือ ถึงแม้ในหนึ่งครัวเรือนจะมีสมาชิกหลายหลายเพศวัยก็จริง แต่ไม่ใช่ว่าทุกคนจะอยากให้สัมภาษณ์ทุกคน ผู้วิจัยจึงคัดเลือกจากสมาชิกผู้ที่สมัครใจและให้ความร่วมมือในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและลึก ตรงประเด็นที่ต้องการจะสัมภาษณ์

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 3.3.1 การสัมภาษณ์เจาะลึก ผู้วิจัยเตรียมแนวคำถามไว้โดยเน้นคำถามในเรื่องวัตถุประสงค์ในการรับชมและการรับรู้รายการละครโทรทัศน์ไทย รวมถึงทัศนคติที่มีต่อการชมละครโทรทัศน์ไทย (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)
- 3.3.2 การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม ใช้ตัวผู้วิจัยเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเรื่องพฤติกรรมในการเปิดรับและปรับทชณะชมละคร
- 3.3.3 การสัมภาษณ์กลุ่ม ผู้วิจัยได้จ้างร้านแห่งหนึ่งในห้างสรรพสินค้ามาบุญครอง ชั้น 2 ทำการติดต่อโดยไม่มีโฆษณาคั่น และบันทึกเทปวิดีโอทั้ง 2 เรื่อง คือ ละครเรื่อง ผู้ดีอีสานและเรื่องบุญรอด ตอนที่ 14 ความยาว เรื่องละประมาณ 25 – 30 นาที (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)
- 3.3.4 การศึกษาเนื้อหา ใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ เทปบันทึกตัวอย่างรายการวิทยุ – โทรทัศน์ของสปป.ลาว รวมทั้งตำราทางวิชาการ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระบบการสื่อสารมวลชนของ สปป.ลาว
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการศึกษาในหัวข้อพฤติกรรมการรับชมและการรับรู้รายการละครโทรทัศน์ไทยของคนลาวในเวียงจันทน์ ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 7 เดือน ตั้งแต่เดือน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2543 – 30 มีนาคม 2544 ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ติดต่oprสานงานกับทางผู้ช่วยทูตทหารไทยประจำสปป.ลาว ตั้งแต่วันที่ 1-30 กันยายน 2543
- ขั้นตอนที่ 2 ทำการเก็บข้อมูลจริงโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2543 - 25 มีนาคม 2544
- ขั้นตอนที่ 3 ทำการเก็บข้อมูลจริงโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่ม ในวันที่ 31 มีนาคม 2544
- ขั้นตอนที่ 1 ติดต่oprสานงานกับทางผู้ช่วยทูตทหารไทยประจำสปป.ลาว ตั้งแต่วันที่ 1-30 กันยายน 2543 มีวัตถุประสงค์เพื่อ
- ติดต่oprสานงานกับ พ.อ. พิเศษ ศราวุธ เหวราบัตย์ ผู้ช่วยทูตทหารไทย ประจำเวียงจันทน์ และเจ้าหน้าที่ติดตามผู้ช่วยทูตทหารไทย เพื่อขอความอนุเคราะห์เรื่องการเดินทางเข้าประเทศลาว
 - ขอทราบข้อมูลเบื้องต้นจากผู้ช่วยทูตทหารไทย เกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน ด้านการเมือง การปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย-ลาว และกรณีของนิโคล เทริโอ รวมทั้งเรื่องราวอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับวิธีการดำเนินชีวิตของประชากรลาวในเมืองเวียงจันทน์ และการบริโภคสื่อไทยของคนลาวในมุมมองของผู้ช่วยทูตทหารไทย เพื่อเป็นพื้นฐานข้อมูลก่อนออกปฏิบัติการภาคสนามจริง
 - ติดต่อกลุ่มเป้าหมายโดยเริ่มต้นจากการแนะนำของเพื่อนผู้ช่วยทูตทหารไทย ใช้วิธีเพื่อนแนะนำเพื่อนเป็นลูกโซ่ต่อไปเรื่อย ๆ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - ทำการโทรศัพท์นัดหมายกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเดินทางไปเยี่ยมเยียนที่บ้าน สร้างความสนิทสนมคุ้นเคย ทำความเข้าใจและข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับกลุ่มตัวอย่างก่อนจะมีการเก็บข้อมูลจริง

ขั้นตอนที่ 2 ทำการเก็บข้อมูลจริงโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2543 - 25 มีนาคม 2544 มีรายละเอียดดังนี้

การสัมภาษณ์เจาะลึกและการสังเกตการณ์

หลังจากโทรศัพท์นัดหมายกลุ่มตัวอย่างได้แล้ว ผู้วิจัยจะพยายามไปให้ถึงบ้านกลุ่มตัวอย่างในช่วงหลังมื้ออาหารเย็น ก่อนละครภาคค่ำจะมา ประมาณ 19.30 – 22.30 น. เนื่องจากผู้วิจัยต้องการไปสร้างความสัมพันธ์ ทำความรู้จักกับสมาชิกในบ้านเสียก่อน หลังจากนั้นผู้วิจัยจะเริ่มสังเกตการณ์ทั่วไป จุดบันทึกสภาพครัวเรือน โดยเฉพาะห้องนั่งเล่น สถานที่ที่จะใช้ในการชมละคร ว่ามีสภาพเป็นอย่างไร มีโทรทัศน์กี่เครื่อง ทีวีสีหรือขาวดำ ที่บ้านติดจานดาวเทียมหรือไม่ รวมถึงวิธีการดำเนินชีวิตทั่วไปของสมาชิกในครอบครัวกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประเด็นมาเริ่มต้นในการสนทนา สร้างความสนิทสนมกับคนอื่น ๆ ภายในบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะต้องสร้างความรู้สึกเป็นกันเองให้ได้เร็วที่สุด

เนื่องจากแนวคำถามเจาะลึกของผู้วิจัยมีหลายหัวข้อ ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ก่อนที่ละครจะมาช่วงหนึ่งก่อน เช่น แนวคำถามเรื่องพฤติกรรมการรับชม เช่น ความสนใจในการเปิดรับชม ความคิดไตร่ตรองขณะที่ชม ช่วงเวลาที่ชอบชมละครไทยมากที่สุด โดยใช้ชุดแนวคำถามที่เตรียมมาจากบันทึกอย่างละเอียด พร้อมทั้งอัดเทป เพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องของข้อมูลอีกทางหนึ่ง เนื่องจากบางทีกลุ่มตัวอย่างพูดเร็วมาก ฟังไม่ค่อยทัน แต่ข้อได้เปรียบของผู้วิจัยคือ ผู้วิจัยสามารถพูดและฟังภาษาลาวได้ จึงทำให้การสื่อสารด้วยภาษาลาวไม่เป็นปัญหา สามารถฟังและเข้าใจกันได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยจะทำการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วมระหว่างที่กลุ่มตัวอย่างชมละครโทรทัศน์ไทยกับครอบครัว สังเกตการณ์ในเรื่องของปฏิริยาตอบสนองระหว่างที่ชมละคร และกิจกรรมที่ทำระหว่างชมละคร ว่าเป็นอย่างใด รวมถึงบริบทในการนั่งชม การเข้าใจ และการตีความหมายสาร ก็สามารถใช้วิธีการนี้ควบคู่ไปกับการสัมภาษณ์เจาะลึกได้เป็นอย่างดี

เหตุผลที่เลือกมาร่วมชมละครโทรทัศน์ไทยช่วงละครหลังข่าวภาคค่ำ เนื่องจากว่าเป็นช่วงเวลาที่มีสมาชิกทุกคนอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากันในบ้าน ผู้วิจัยจะสามารถเห็นถึงบริบทที่แท้จริงในการชมละครของครอบครัวกลุ่มตัวอย่างด้วย

รายชื่อกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จาก 30 ครัวเรือนในนครเวียงจันทน์
กลุ่มเพศชาย จำนวน 10 คน

วัยรุ่น

1. บุญอ้อม อายุ 15 ปี อาชีพ นักเรียน อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 1 – 3 ธันวาคม 2544
2. สราจิต อายุ 19 ปี อาชีพ นักศึกษา อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 4 – 7 ธันวาคม 2544

วัยทำงาน

3. นาย อายุ 40 ปี อาชีพ รัฐบาล อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 7 – 9 มกราคม 2544
4. บพิต อายุ 40 ปี อาชีพ รัฐบาล อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 19 – 21 มกราคม 2544
5. จินดา อายุ 38 ปี อาชีพ ครูสอนภาษาอังกฤษ อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 1 – 3 มกราคม 2544
6. บัวแก้ว วงศ์ษา อายุ 35 ปี อาชีพ พนักงานโรงแรม อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 24 -26 พฤศจิกายน 2543
7. สุวงศ์ อายุ 47 ปี อาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 4 – 6 มกราคม 2544
8. บุญส่ง อายุ 45 ปี อาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 26 – 28 มกราคม 2544
9. สีขาวชู อายุ 53 ปี อาชีพ เจ้าของร้านอาหาร อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 29 – 31 มกราคม 2544

วัยผู้สูงอายุ

10. สวงน แซ่ตี้ อายุ 63 ปี อาชีพ เจ้าของอู่ซ่อมรถยนต์ อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 3 – 5 พฤศจิกายน 2543

กลุ่มเพศหญิงจำนวน 20 คน ดังนี้

วัยรุ่น

1. จันทรมาลี เพงคำผาด อายุ 21 ปี อาชีพ นักศึกษา อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 7 – 9 ธันวาคม 2543
2. ดวงใจ ดวงมาลัย อายุ 18 ปี อาชีพ นักศึกษา อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 26 – 28 ธันวาคม 2544
3. พันธุ์มณี ศรีสุพรรณ อายุ 16 ปี อาชีพ นักเรียน อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 23 – 25 ธันวาคม 2543
4. ฟองสมุทร นันทวงศ์ อายุ 17 ปี อาชีพ นักเรียน อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 10 – 12 ธันวาคม 2543

วัยทำงาน

5. กายแก้ว แก้ววงศ์สด อายุ 24 ปี อาชีพ พนักงานโรงแรม อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 23 – 25 กุมภาพันธ์ 2544
6. สมภารวี อายุ 25 ปี อาชีพ เจ้าของร้านหนังสือ อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 29 – 31 ธันวาคม 2543
7. วรณ อายุ 35 ปี อาชีพ คุณครูโรงเรียนอนุบาล อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 2 – 4 มีนาคม 2544
8. เวียงคำ อายุ 32 ปี อาชีพ คุณครูโรงเรียนอนุบาล อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 22 – 24 กุมภาพันธ์ 2544
9. ทองคุณ อายุ 45 ปี อาชีพ แม่บ้าน อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 16 – 18 กุมภาพันธ์ 2544
10. ชันทอง อายุ 50 ปี อาชีพ แม่บ้าน อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 9 – 11 มีนาคม 2544
11. อรอนงค์ อายุ 29 ปี อาชีพ พนักงานโรงแรม อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 23 – 25 มีนาคม 2544
12. ปราณี่ อายุ 55 ปี อาชีพ แม่บ้าน อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 2 – 4 กุมภาพันธ์ 2544
13. มายมณี สายพิกุล อายุ 26 ปี อาชีพ เจ้าของร้านค้า อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 12 – 14 กุมภาพันธ์ 2544

14. กุทิตา มณีวงศ์ อายุ 23 ปี อาชีพ พนักงานโรงแรม อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 9 – 11 กุมภาพันธ์ 2544
15. ธิดาสวรรค์ วันนะเกษม อายุ 25 ปี อาชีพ พนักงานโรงแรม อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 3 – 5 กุมภาพันธ์ 2544
16. สัมมาลี พงศ์คำพันธ์ อายุ 28 ปี อาชีพ พนักงานโรงแรม อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 16 – 18 มีนาคม 2544
17. ทอง วงศ์ภักดี อายุ 47 ปี อาชีพ แม่บ้านรับจ้าง อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 17 – 19 พฤศจิกายน 2543
18. พรวิไล จิตดวงศ์ อายุ 23 ปี อาชีพ พนักงานโรงแรม อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 9 – 11 ตุลาคม 2543
19. อิงปิ่น แก้วแสงจันทร์ อายุ 48 ปี อาชีพ แม่บ้านรับจ้าง อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 28 – 30 ตุลาคม 2543

วัยผู้สูงอายุ

20. แม่โนช พระนคร อายุ 61 ปี อาชีพ อดีตข้าราชการรัฐ อยู่ที่นครเวียงจันทน์
สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ตั้งแต่วันที่ 28 – 30 พฤศจิกายน 2543

ขั้นตอนที่ 3 ทำการเก็บข้อมูลจริงโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่ม ในวันที่ 31 มีนาคม 2544 มีรายละเอียดดังนี้

การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Interview)

หลังจากสัมภาษณ์เจาะลึกและสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วมเสร็จแล้ว ผู้วิจัยจะทำการนัดกับกลุ่มตัวอย่างอีกครั้ง เพื่อขอให้ไปชมละครที่ผู้วิจัยเตรียมมาเปิดให้ดูเรื่อง บุญรอด และผู้ตีอีสานให้กลุ่มตัวอย่างชม โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม แยกตามเพศหญิงชาย เนื่องจากละครทั้ง 2 เรื่องเป็นละครที่มีความหมายซ่อนอยู่มากมายทั้งเรื่องวิถีการดำเนินชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ซึ่งผู้วิจัยต้องการศึกษาในเรื่องพฤติกรรมการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่ต่างเพศกันจะมีการรับรู้เกี่ยวกับละครไทยทั้งสอง เรื่องนี้อย่างไร ในประเด็นเรื่องการจดจำได้ การเข้าใจและการตีความหมายสาร รวมทั้งทัศนคติที่มีต่อละครไทย 2 เรื่องนี้ด้วย

ผู้วิจัยทำการนัดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดในวันเดียวกัน ตอนช่วงเย็นของวันเสาร์ที่ 31 มีนาคม 2544 โดยสามารถนัดเพศชายได้ทั้ง 10 คน เวลา 18.00 นาฬิกา และกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง 10 คน เวลา 17.00 นาฬิกา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มเดิมที่ได้ทำการสัมภาษณ์เจาะลึกและสังเกตการณ์มาแล้ว ผู้วิจัยเลือกนัดกลุ่มตัวอย่างที่ร้านอาหารสันติพร สเต็กเฮ้าส์ เพื่อทำการเปิดวิดีโอให้ชม สาเหตุที่เลือกร้านนี้เนื่องจากเป็นร้านที่ผู้วิจัยรู้จักและคุ้นเคยกับเจ้าของร้าน จึงได้ทำการติดต่อขอใช้สถานที่ซึ่งเป็นห้องอาหารติดแอร์และมีความเป็นส่วนตัวอยู่ภายในร้าน สามารถบรรจุคนได้ประมาณ 15-20 คน ส่วนอุปกรณ์เครื่องรับโทรทัศน์กับเครื่องเล่นวิดีโอทางเจ้าของร้านได้จัดเตรียมไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

อีกเหตุผลหนึ่งที่ผู้วิจัยไม่สามารถเปิดละครวิดีโอที่เตรียมมาให้กับกลุ่มตัวอย่างดูที่บ้านได้ เนื่องจาก ที่บ้านของกลุ่มตัวอย่างมีโทรทัศน์ที่ต่างรุ่นกัน บางเครื่องอาจไม่สามารถต่อสายเปิดวิดีโอได้

ผู้วิจัยจัดที่นั่งเป็นรูปครึ่งวงกลม ทำการสัมภาษณ์ทีละกลุ่มซึ่งแบ่งตามเพศไว้แล้วกลุ่มละ 10 คน ให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 คน นั่งชมละครวิดีโอที่นำมาเปิดให้ดูอย่างชัดเจนและเห็นทั่วถึงกัน ภายในห้องผู้วิจัยได้เตรียมเครื่องดื่มและขนมปัง ไว้ที่มุมหนึ่งของห้อง และอนุญาตให้นำมารับประทานที่ที่นั่งของแต่ละคนได้

ในส่วนของละคร หลังจากที่ผู้วิจัยดูละครทั้ง 2 เรื่องทบทวนไปมาเป็นจำนวนเรื่องละคร 2 รอบ ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกละครตอนที่ 14 ซึ่งใช้เทคนิคการตัดต่อโดยร้านวิดีโอที่มานุญาตครองชั้น 2 เป็นผู้ดำเนินการให้ ตัดต่อเอาเฉพาะเนื้อเรื่อง ไม่มีโฆษณาคั่นทั้ง 2 เรื่องฉายให้ดูนานทั้งหมดเรื่องละประมาณ 20 นาที ฉายรอบเดียวไม่มีการฉายซ้ำอีก

ผู้วิจัยคัดเลือกตอนที่ 14 มาเป็นละครตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากเป็นช่วงตอนที่มีเนื้อหาน่าสนใจ ตื่นเต้นและน่าติดตามมากตอนหนึ่ง อีกทั้งยังประกอบไปด้วยคำต่าง ๆ มากมาย อาทิ คำแสลง คำสุภาพ หรือคำพังเพยเปรียบเทียบต่าง ๆ ของไทย ซึ่งผู้วิจัยคิดว่ามีความเหมาะสมและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการวัดความรู้เรื่องการเข้าใจและการตีความหมายสารของผู้รับสารลาวได้เป็นอย่างดี

ก่อนเริ่มการวิจัยผู้วิจัยแนะนำตัวเองและวัตถุประสงค์ของการดูแลครั้งนี้ หลังจากนั้นผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างแนะนำตัวทีละคน เพื่อให้ทุกคนได้รู้จัก และสร้างความคุ้นเคยกันก่อนโดยการเล่นเกมทายชื่อเพื่อนในกลุ่ม

จากนั้นผู้วิจัยเริ่มนำเข้าสู่การดูแล แต่ก่อนการดูแลผู้วิจัยจะถามว่าจำละครเรื่องนี้ได้ไหมและทราบหรือไม่ว่าใครเป็นพระเอก นางเอก เป็นละครแนวไหน และพูดคำตัวอย่างบางคำที่คัดเลือกมาเพื่อที่จะทดสอบความเข้าใจที่กลุ่มตัวอย่างมีต่อสารที่ได้ยินว่าเข้าใจและทราบความหมายของสารนั้นหรือไม่ หลังจากนั้น จึงเปิดละครให้ชม และหลังจากที่ชมเสร็จแล้วผู้วิจัยจะทำการถามอีกครั้งว่าเข้าใจและตีความหมายของคำที่เคยถามไปแล้วได้หรือไม่ อย่างไร

ผู้วิจัยทำการอัดเทปเพื่อบันทึกทำคำถาม คำตอบรวมทั้งการจดบันทึกคำตอบอย่างละเอียดลงในกระดาษแนวคำถามที่เตรียมไว้ หลังจากเก็บข้อมูลทุกอย่างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้กล่าวขอบคุณกลุ่มตัวอย่างพร้อมทั้งเชิญกลุ่มตัวอย่างร่วมรับประทานอาหาร เครื่องดื่ม และมอบของที่ระลึกก่อนลาจากกันด้วยมิตรไมตรีที่ตั้งงาม

รายชื่อผู้มาร่วมทำการสัมภาษณ์กลุ่ม

กลุ่มตัวอย่างเพศชาย

วัยรุ่น	อายุ	อาชีพ
1. บุญอ้อม	อายุ 15 ปี	นักเรียน
2. สาทิต	อายุ 19 ปี	นักศึกษา
วัยทำงาน		
3. คุณนาย	อายุ 40 ปี	ข้าราชการรัฐ
4. คุณบพิต	อายุ 40 ปี	ข้าราชการรัฐ
5. คุณจินดา	อายุ 38 ปี	ครูสอนภาษาอังกฤษ
6. คุณบัวแก้ว วงศ์ษา	อายุ 35 ปี	พนักงานโรงแรม
7. คุณสุวงศ์	อายุ 47 ปี	พนักงานบริษัท
8. คุณบุญส่ง	อายุ 45 ปี	พนักงานบริษัท
9. คุณสีขาวชู	อายุ 53 ปี	เจ้าของร้านอาหาร
วัยผู้สูงอายุ		
10. คุณสงวน แซ่ดี	อายุ 63 ปี	เจ้าของอู่ซ่อมรถยนต์

กลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

วัยรุ่น	อายุ	อาชีพ
1. จันทน์มาลี แพงคำผาด	อายุ 21 ปี	นักศึกษา
2. ดวงใจ ดวงมาลัย	อายุ 18 ปี	นักศึกษา
3. พันธุ์มณี ศรีสุพรรณ	อายุ 16 ปี	นักเรียน
4. ฟองสมุทร นันทวงศ์	อายุ 17 ปี	นักเรียน
วัยทำงาน	อายุ	อาชีพ
5. คุณฤทธิดา มณีวงศ์	อายุ 23 ปี	พนักงานโรงแรม
6. คุณธิดาสวรรค์ วันละเกษม	อายุ 25 ปี	พนักงานโรงแรม
7. คุณทอง วงศ์ภักดี	อายุ 47 ปี	แม่บ้านรับจ้าง
8. คุณพรวิไล จิตตวงศ์	อายุ 23 ปี	พนักงานโรงแรม
9. คุณอิงปิ่น แก้วแสงจันทร์	อายุ 48 ปี	แม่บ้านรับจ้าง
วัยผู้สูงอายุ	อายุ	อาชีพ
10. คุณแม่โนช พระนคร	อายุ 61 ปี	ข้าราชการรัฐเกษียรอายุ

สำหรับการศึกษารูปแบบเนื้อหาและผังรายการวิทยุ-โทรทัศน์ลาว ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 7 วัน ตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม – 8 พฤษภาคม 2546

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรับชมและรับรู้ละครโทรทัศน์ไทยของคนลาวในเวียงจันทน์ จะถูกจัดบันทึกอย่างละเอียดในชุดแนวคำถามที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้สำหรับผู้ตอบคำถามแต่ละคน หลังจากการเก็บข้อมูลเสร็จสิ้นลงทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการแยกแนวคำถามแต่ละชุดโดยแบ่งตามเพศและวัย เพื่อนำมาเรียบเรียง อ่านวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียด และหากรอบแนวคิดที่จะช่วยนำทางในการสรุปวิเคราะห์ข้อมูลให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเขียนรายงานผลการวิจัยในรูปแบบของการเล่าเรื่อง และการบรรยาย แบ่งประเภทข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. สภาพการรับชม รับผิดชอบต่อคนลาว
 - 1.1 สื่อสิ่งพิมพ์
 - 1.2 สื่อวิทยุกระจายเสียง
 - 1.3 สื่อวิทยุ - โทรทัศน์
 - 1.4 สื่อภาพยนตร์

2. พฤติกรรมการรับชมรายการละครโทรทัศน์ไทยของคนลาวในเวียงจันทน์
 - 2.1 ความสนใจในการเปิดรับชมละครโทรทัศน์ไทยของคนลาวในเวียงจันทน์ (Attention)
 - 2.2 ลักษณะการคิดไตร่ตรองในขณะที่ดูละครโทรทัศน์ไทยของคนลาวในเวียงจันทน์ (Reflexive)
 - 2.3 ช่วงเวลาที่ดูละครโทรทัศน์ไทยของคนลาวในเวียงจันทน์ (Temporal Organization)
 - 2.4 กิจกรรมที่ทำระหว่างดูละครโทรทัศน์ไทยของคนลาวในเวียงจันทน์ (Activities)

3. พฤติกรรมการรับรู้รายการละครโทรทัศน์ไทยของคนลาวในเวียงจันทน์
 - 3.1 การจดจำได้หลังจากการรับชมละครโทรทัศน์ไทยของคนลาวในเวียงจันทน์ (Recognition)
 - 3.2 การเข้าใจในเนื้อหาสารจากละครโทรทัศน์ไทยของคนลาวในเวียงจันทน์ (Comprehension)
 - 3.3 การตีความหมายจากการชมละครโทรทัศน์ไทยของคนลาวในเวียงจันทน์ (Interpretation)
 - 3.4 ปฏิกริยาตอบสนองต่อละครโทรทัศน์ไทยของคนลาวในเวียงจันทน์ (Response)